

Uchwała Nr 82
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 05 listopada 2024 r.

w sprawie zmian w części Eco-scheme (31) - Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, w zakresie interwencji I 4.5 – Ekoschemat - Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w części Eco-scheme(31) - Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, w zakresie interwencji I 4.5 – Ekoschemat - Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący

Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Rodzaj zmiany:

Wprowadzenie zmian w opisach interwencji i wymagań ekoschematu Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych polegających na dodaniu zapisu, że płatność przyznawana jest do powierzchni gruntów znajdujących się na obszarze objętym normą GAEC 2.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zaznacz w trybie rejestracji zmian.)

Dotyczy: I 4.5 - Ekoschemat - Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych str. 468

5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji

Opis

Opis interwencji:

(...)

Ograniczenie wsparcia do gruntów objętych zobowiązaniami w ramach wybranych wariantów pakietów przyrodniczych lub ekoschematu Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi w zakresie praktyki Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt, ~~lub~~ interwencji Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000 lub do powierzchni gruntów znajdujących się na obszarze objętym normą GAEC 2 ukierunkowuje ten rodzaj wsparcia na siedliska hydrogeniczne, szczególnie predestynowane do funkcji retencyjnej, których kondycja przyrodnicza jest uzależniona od obecności wody, i na tereny o ekstensywnym lub ekologicznym systemie produkcji, gdzie możliwości/potrzeby produkcyjne mogą być stosunkowo łatwe do pogodzenia z wykorzystaniem terenu na cele usług ekosystemowych w zakresie retencjonowania wody. Jednocześnie poprzez możliwość zrekompensowania w ramach tej interwencji ewentualnych strat produkcyjnych spowodowanych przez zalania/podtopienia – rolnicy gospodarujący na TUZ w sposób ekstensywny lub ekologiczny lub realizujący wymogi w ramach normy GAEC 2 będą w mniejszym stopniu zmuszeni (w celu zapewnienia paszy dla zwierząt) do podejmowania działań zmierzających do osuszania terenu.

(...)

Opis wymagań:

Warunkiem uzyskania płatności w danym roku jest wystąpienie na trwałych użytkach zielonych zalania lub podtopienia, zdefiniowanego jako stan wysycenia profilu glebowego wodą na poziomie przynajmniej 80%, w okresie między 1 maja a 30 września, przez okres co najmniej 12 następujących po sobie dni. Wsparcie będzie dotyczyło gospodarstw realizujących równolegle na danym obszarze zobowiązania w ramach:

- wybranych wariantów pakietów przyrodniczych związanych z zachowaniem cennych siedlisk przyrodniczych i siedlisk zagrożonych gatunków ptaków w ramach Działania rolno- Wersja pełna 4.2, str. 469 środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020: Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 (poza wariantem 4.3. Murawy) lub Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 (poza wariantem 5.3. Murawy) oraz analogicznych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego 2023-2027, lub
- ekoschematu Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi w zakresie praktyki Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt lub interwencji Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000, lub
- interwencji Rolnictwo ekologiczne i działania Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

lub gospodarstw posiadających TUZ położonych na obszarze objętym normą GAEC 2.

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

W związku z nałożonym na państwa członkowskie obowiązkiem ochrony terenów podmokłych i torfowisk, polegającym na konieczności ochrony gleb najbogatszych w węgiel, zostały nałożone nowe wymagania na rolników posiadających działki na tych obszarach. Proponuje się, aby rolnicy posiadający gospodarstwa na obszarach objętych normą GAEC 2, w przypadku wystąpienia warunków kwalifikujących do wypłaty płatności w ramach ekoschematu Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych, otrzymywali płatność po złożeniu odpowiedniego wniosku w aplikacji eWnioskiPlus. Należy bowiem mieć na względzie, że ochrona terenów podmokłych i torfowisk ma istotny związek z retencjonowaniem wody na trwałych użytkach zielonych. Jeśli rolnicy otrzymają płatność za zachowanie tych terenów w ich naturalnym stanie, to zrekompensuje im to potencjalne straty finansowe wynikające z ograniczeń w użytkowaniu rolniczym. Zarówno torfowiska, jak i trwałe użytki zielone, są siedliskami wielu gatunków roślin i zwierząt. Ochrona podmokłych obszarów przyczynia się do zachowania różnorodności biologicznej, co pozytywnie wpływa na stabilność ekosystemów łąkowych. Tereny podmokłe i torfowiska spowalniają przepływ wód opadowych, co zmniejsza ryzyko powodzi i erozji gleby na pobliskich obszarach, w tym na trwałych użytkach zielonych. Dzięki retencji wody mogą one zapewniać stabilne warunki hydrologiczne dla roślinności pastwiskowej i łąkowej. Tereny te są również ważnymi pochłaniaczami dwutlenku węgla. Retencja wody na trwałych użytkach zielonych jest kluczowa w procesie pochłaniania i magazynowania CO₂, co z kolei wspiera globalne działania na rzecz ochrony klimatu. Dzięki temu zapewnia się stabilność hydrologiczną, poprawia jakość wody oraz wspiera ochronę bioróżnorodności, co korzystnie wpływa na rolnictwo i ochronę środowiska naturalnego.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

30 października 2024 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Rozszerzenie ekoschematu Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych o możliwość uzyskiwania wsparcia także dla gruntów znajdujących się na obszarze objętym normą GAEC 2 ma na celu zwiększenie retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych pochodzenia organicznego, które są gruntami szczególnie predestynowanymi do takiej roli oraz których trwałość i bioróżnorodność jest szczególnie związana z warunkami wodnymi.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

W związku z planowanymi zmianami Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 cele i wskaźniki ulegną zmianie.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

W związku z planowanymi zmianami Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w dokumencie nie ulegnie zmianie plan finansowy.